

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maria Szczepaniec

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 12 października 2023 r., bez udziału stron
wniosku SSN Małgorzaty Gierszon z 21 marca 2023 r. o wyłączenie SSN Ewy
Stefańskiej, SSN Elżbiety Karskiej i SSN Oktawiana Nawrota od rozpoznania
sprawy o sygn. akt I ZB 69/22

postanowił:

wniosek o wyłączenie SSN Ewy Stefańskiej, SSN Elżbiety Karskiej
i SSN Oktawiana Nawrota od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB
69/22 pozostawić bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 21 marca 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) SSN
Małgorzata Gierszon wniosła na podstawie art. 49 § 1 k.p.c. w zw. z art. 50 § 1
k.p.c. w zw. z art. 6 ust. 1 i z art. 13 Konwencji o ochronie praw człowieka i
podstawowych wolności o wyłączenie SSN Ewy Stefańskiej, SSN Elżbiety Karskiej i
SSN Oktawiana Nawrota od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt I ZB 69/22.

Analiza argumentacji powołanej przez wnioskodawcę wskazuje, iż
wnioskująca przyczyn uzasadniających zastosowanie instytucji wyłączenia upatruje
w okoliczności, że SSN Ewa Stefańska, SSN Elżbieta Karska i SSN Oktawian
Nawrot zostali powołani na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek
Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy
z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz
niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 ze zm.).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek należało pozostawić bez rozpoznania z uwagi na jego niedopuszczalność.

Zgodnie z dyspozycją art. 49 § 1 k.p.c. niezależnie od przyczyn wymienionych w art. 48 k.p.c., sąd wyłącza sędziego na jego żądanie lub na wniosek strony, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie.

W postępowaniu w przedmiocie badania spełnienia przez sędziego Sądu Najwyższego wymogów niezawisłości lub bezstronności, określonym w art. 29 § 4 – 25 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (dalej: u.SN), możliwe jest wyłączenie wylosowanego sędziego od udziału w rozpoznaniu takiej sprawy, lecz może to nastąpić gdy: 1) zachodzą okoliczności skutkujące wyłączeniem sędziego z mocy prawa (*iudex inhabilis*), lub 2) gdy żądanie wyłączenia (wniosek o wyłączenie) go od udziału w sprawie zgłosi wylosowany sędzia, albo 3) w wyniku wszczętego z urzędu postępowania o wyłączenie w sytuacji gdy nie dojdzie do „samowylączenia” się wylosowanego sędziego (por. np. E. Skrętowicz, *iudex inhabilis i iudex suspectus* w polskim procesie karnym, Lublin 1994, s. 70, R. Kmiecik, Tryb wyłączenia sędziego i prokuratora w kodeksie postępowania karnego, Prokuratura i Prawo, 1999, nr 11 – 12, s. 23, K. Papke – Olszauskas, Wyłączenie uczestników procesu karnego, Gdańsk 2007, s. 147 – 155 i s. 180 – 181).

Zarówno w świetle regulacji kodeksowej z art. 49 k.p.c., jak i określonej w art. 29 § 5 u.SN, sędzia wylosowany do rozpoznania tak wniosku o wyłączenie sędziego, jak i testu niezawisłości i bezstronności, nie ma legitymacji do wystąpienia z wnioskiem o wyłączenie innego sędziego wyznaczonego do orzekania w tej sprawie.

Powyższe przyjęcie uzasadnione jest nadto treścią w art. 29 § 7 u.SN, zgodnie z którym uprawnionym do złożenia wniosku o zbadanie zachowania standardów niezawisłości i bezstronności jest strona lub uczestnik postępowania przed Sądem Najwyższym w sprawach, o których mowa w art. 29 § 6 powoływanej ustawy.

W tej sytuacji, wobec niedopuszczalności z mocy ustawy, wniosek SSN Małgorzaty Gierszon z 21 marca 2023 r. o wyłączenie SSN Ewy Stefańskiej, SSN

Elżbiety Karskiej i SSN Oktawiana Nawrota od rozpoznania sprawy o sygn. akt I ZB 69/22 pozostawiono bez rozpoznania.

Niezależnie od kwestii niedopuszczalności powyższego wniosku, poczynić należy marginalną uwagę, że art. 49 § 1 k.p.c., częściowo został uznany za niezgodny z art. 45 ust. 1, art. 179 w związku z art. 144 ust. 3 pkt 17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przez pkt 1 wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2022 r. sygn. akt P 10/19 (Dz.U.2022.480) z dniem 28 lutego 2022 r. Zgodnie z tym wyrokiem wymieniony wyżej przepis traci moc w zakresie, w jakim za przesłankę mogącą wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności sędziego w danej sprawie uznaje jakąkolwiek okoliczność odnoszącą się do procedury powoływania tego sędziego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa do pełnienia urzędu.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji.

[M. T.]

[a!]